

11. Rzepak ozimy

Uwagi ogólne

W roku 2020 w ramach PDO w naszym województwie prowadzone były dwa doświadczenia z rzepakiem ozimym założone w ZDOO Ruska Wieś i w SDOO Wróćkowo. W celu poszerzenia informacji o badanych odmianach, opracowanie zostało wzbogacone o dane z doświadczenia zlokalizowanego w SDOO Krzyżewo, z województwa podlaskiego.

W doświadczeniach badano 55 odmian rzepaku z Krajowego rejestru (KR) oraz 2 z katalogu wspólnotowego (CCA). Aktualnie w KR znajdują się 161 odmian, w tym 37 populacyjnych.

W 2020 roku na Listę odmian zalecanych (LOZ) w województwie wpisano odmiany: Bazalt, Birdy, ES Imperio, DK Expansion, Einstein oraz SY Alibaba. Ponadto znajdują się na niej SY Ilona, Architect i Stefano KWS.

Doświadczenia prowadzone były na przeciętnym poziomie agrotechnicznym, bez ochrony fungicydowej oraz bez stosowania regulatorów wzrostu (tabela 2). Obsada nasion na 1m² wynosiła dla odmian populacyjnych 60, natomiast dla odmian mieszańcowych 50 szt/m².

Dobór odmian do doświadczeń jest przygotowywany w Centrali COBORU. Celem badań było sprawdzenie aktualnej wartości gospodarczej i użytkowej znacznej liczby odmian z krajowego rejestru (KR). Odmiany w tabelach uszeregowano w kolejności alfabetycznej w obrębie wydzielonych grup (odmiany populacyjne i mieszańcowe).

W doświadczeniach stosowano wybraną przez specjalistów chemiczną ochronę roślin w zakresie zwalczania chwastów i szkodników. Stosowane preparaty znajdowały się w oryginalnych opakowaniach i były zarejestrowane w Polsce.

Wyniki doświadczeń

Siew odmian rzepaku we wszystkich miejscowościach wykonano w trzeciej dekadzie sierpnia. Rok 2020 po łagodnej zimie i nieco trudnej wiosnie okazał się sprzyjający do uzyskania dość wysokich plonów. Średni plon odmian w poszczególnych punktach doświadczalnych wynosił we Wróćkowie 51,3 dt/ha, w Ruskiej Wsi 60,9 dt/ha, a w Krzyżewie 48,9 dt/ha. Do odmian które wyróżniły się plonowaniem w minionym sezonie, można zaliczyć odmiany mieszańcowe: Angelico, Architect, Astana, Aurelia i Dominator, a z odmian populacyjnych: Derrick, ES Fuego i ES Valegro. Średnio za dwulecie dobry wynik osiągnęła odmiana populacyjna Birdy, natomiast z odmian mieszańcowych Advocat, Architect i Astana (tabela 5).

Z chorób występujących w rzepaku, w mininym roku, większą presję wykazała zgnilizna twardzikowa. Znaczniejsze porażenie zanotowano w odmianach: Architect, Augusta, INV1188 i Luciano KWS. Przewymowanie roślin rzepaku ozimego w naszym rejonie było bardzo dobre.

Tabela 1.

Rzepak ozimy. Odmiany badane. Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Kod kraju pochodzenia	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
<i>odmiany populacyjne</i>				
1.	Bazalt	2016	PL	“Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR”, Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
2.	Birdy	2016	FR	KWS Polska sp. z o.o., ul. Chlebowa 4/8; PL-61-003 Poznań
3.	Derrick	2018	FR	KWS Polska sp. z o.o., ul. Chlebowa 4/8; PL-61-003 Poznań
4.	ES Fuego	2019	FR	Euralis Nasiona sp. z o.o., ul. Wichrowa 1a; PL-60-449 Poznań
5.	ES Valegro	2014	FR	Euralis Nasiona sp. z o.o., ul. Wichrowa 1a; PL-60-449 Poznań
6.	Galileus	2018	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; PL- 99-307 Strzelce
7.	Gemini	2019	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; PL- 99-307 Strzelce
8.	Hevelius	2018	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; PL- 99-307 Strzelce
9.	SY Ilona	2016	DE	Syngenta Polska sp. z o.o. ul. Szamocka 8; PL- 01-748 Warszawa
<i>odmiany mieszańcowe</i>				
10.	Absolut	2018	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
11.	Advocat	2018	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
12.	Alasco^{k/}	2017	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
13.	Ambassador	2019	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
14.	Angelico	2018	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
15.	Anniston	2017	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
16.	Architect	2017	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
17.	Arkansas	2018	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
18.	Artemis	2019	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
19.	Aspect	2018	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
20.	Astana	2018	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
21.	Atora	2015	DE	Saaten – Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70; PL- 62-100 Wągrowiec
22.	Augusta^{k/}	2018	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
23.	Aurelia	2019	FR	Limagrain Central Europe Societe Europeenne Sp. Europ. Oddz. w Polsce, ul. Rataje 164; PL- 61-168 Poznań
24.	Bonanza	2012	FR	RAGT Semences Polska sp. z o.o. ul. Sadowa 10A; PL-87-148 Łysomice
25.	Chopin	2018	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
26.	Copernicus	2017	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20; PL- 99-307 Strzelce
27.	DK Expansion	2017	FR	Monsanto Polska sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 22 (budynek Q22); PL-00-133 Warszawa
28.	DK Expiro	2016	FR	Monsanto Polska sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 22 (budynek Q22); PL-00-133 Warszawa
29.	DK Exporter	2019	FR	Monsanto Polska sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 22 (budynek Q22); PL-00-133 Warszawa

cd. Tabela 1

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Kod kraju pochodzenia	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
odmiany mieszańcowe				
30.	DK Extract	2016	FR	Monsanto Polska sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 22 (budynek Q22); PL-00-133 Warszawa
31.	Dominator	2019	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
32.	Duke	2019	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
33.	Dynamic	2019	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
34.	Einstein	2017	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
35.	ES Cesario	2016	FR	Euralis Nasiona sp. z o.o., ul. Wichrowa 1a; PL-60-449 Poznań
36.	ES Imperio	2016	FR	Euralis Nasiona sp. z o.o., ul. Wichrowa 1a; PL-60-449 Poznań
37.	Hamilton	2016	DE	Saaten – Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70; PL- 62-100 Wągrowiec
38.	Inspiration	2011	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
39.	INV1165	2017	BE	Basf Polska sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 142b; PL-02-305 Warszawa
40.	INV1188	2019	BE	Basf Polska sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 142b; PL-02-305 Warszawa
41.	Kicker	2017	DE	Saaten – Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70; PL- 62-100 Wągrowiec
42.	Kuga	2015	DE	Saaten – Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70; PL- 62-100 Wągrowiec
43.	Luciano KWS	2019	DE	KWS Polska sp. z o.o. ul. Chlebowa 4/8; PL-61-003 Poznań
44.	Popular	2014	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
45.	Prince	2018	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
46.	Ragnar	2018	DE	Saaten – Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70; PL- 62-100 Wągrowiec
47.	Riccardo KWS	2019	DE	KWS Polska sp. z o.o. ul. Chlebowa 4/8; PL-61-003 Poznań
48.	Stefano KWS	2017	DE	KWS Polska sp. z o.o. ul. Chlebowa 4/8; PL-61-003 Poznań
49.	SY Florian	2019	DE	Syngenta Polska sp. z o.o. ul. Szamocka 8; PL- 01-748 Warszawa
50.	SY Florida	2015	DE	Syngenta Polska sp. z o.o. ul. Szamocka 8; PL- 01-748 Warszawa
51.	SY Iowa	2018	CH	Syngenta Polska sp. z o.o. ul. Szamocka 8; PL- 01-748 Warszawa
52.	Taifun	2016	DE	DSV Polska sp. z o.o.; ul. Straszewska 70; PL-62-100 Wągrowiec
53.	Tatiana	2018	FR	Monsanto Polska sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 22 (budynek Q22); PL-00-133 Warszawa
54.	Tigris	2016	FR	Monsanto Polska sp. z o.o. Al. Jana Pawła II 22 (budynek Q22); PL-00-133 Warszawa
55.	Marc KWS	(CCA)		
56.	Trezzor	(CCA)		
odmiany mieszańcowe- półkarłowe				
57.	Thure	2015	DE	Saaten – Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70; PL- 62-100 Wągrowiec

*- według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do krajowego rejestru w Polsce”

k/ - odmiana odporna/tolerancyjna na kiłę kapusty, w zakresie patotypów *Plasmodiophora brassicae* najczęściej występujących w Polsce

Tabela 2.

Rzepak ozimy. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Miejscowość	SDOO Wróćkowo <i>pow. Olsztyn</i>	ZDOO Ruska Wieś <i>pow. Elk</i>	SDOO Krzyżewo <i>woj. podlaskie</i>
Kompleks rolniczej przydatności gleby	pszenny dobry	pszenny dobry	zbożowo-pastewny mocny
Klasa bonitacji gleby	III b	IV b	IV a
pH gleby w <i>KCl</i>	6,3	6,7	6,6
Przedplon	pszenica ozima	pszenica ozima	jęczmień ozimy
Data siewu	23.08.19	22.08.19	24.08.19
Obsada nasion (<i>szt./m²</i>)	50/60	50/60	50/60
Data zbioru	24.07.20	24.07.19	20.07.20
Nawożenie mineralne			
N (<i>kg/ha</i>)	160	160	154
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	40	80	60
K₂O (<i>kg/ha</i>)	120	80	90
S (<i>kg/ha</i>)	27	30	21
Dolistne nawożenie mikroelementami			
Nawóz dolistny (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Wiosna- VitaStar Bor + VitaStar AscoSuper + VitaStar Mikro (2 l + 3 l + 1 l); VitaStar Makro (3 l)	Jesień – siarczan mag. (15 kg)+Rootstar (1,2 l)+Optysil (0,5 l)+Plonvit Kali (2 kg)+Mikrochelate Mn (1 kg)+ Mikrovit Molibden (1 l); Wiosna- Plonvit rzepak (2 l)+Bromax Turbo (1 l)+Tytanit (0,2 l)+Amino Ultra Mn-22 (0,5 kg)+Siarczan magnezu (15 kg); Tytanit (0,2 l)+Optysil (0,5 l); UNIPK 10:18 (6 l)	-
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (<i>nazwa</i>)	Lumiposa 625 FS		
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Butisan Star 416 SC (2,8 l); Buster 100 EC (0,4 l)	Mezotop 500 SC (1,5 l)+Efactor 360 CS (0,25 l) + Baristo 500 SC (1,2 l); Jenot 100 EC (0,4 l)	Butisan Star 416 SC (2,5 l)
Insektycyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Insodex 480 EC (0,6 l); Los Ovados 200 SE (0,25 l)	Delmetros 100 SC (0,25 l); Los Ovados 200 SE (0,25 l); Insodex 480 EC (0,6 l); DeLux 05 CS (0,1 l)	Inazuma 130WG (0,3 kg); Dursban 480 EC (0,6 l)
Fungicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Ambrossio 500 SC (0,5 l)	Bukat 500 SC (0,4 l)+Dafne 250 EC (0,5 l)+Atropos 500 EC (0,9 l)	-
Desykacja (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Agrosar 360 SL (3 l)	-
Inne zabiegi			
Inne zabiegi (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Mepik 300 SL (0,6 l)	-

Tabela3.

Rzepak ozimy. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2020

Lp.	Wyszczególnienie	Wróćkowo	Ruska Wieś	Krzyżewo
1.	Stan roślin po zimie (9°)	9	8,0	7,4
2.	Procent martwych roślin (%)	0	0	0
3.	Przezimowanie roślin (%)	100	89	83
4.	Wysokość roślin (cm)	139	139	129
5.	Wyleganie łanu przed zbiorem (%)	20	6	5
6.	Początek kwitnienia (data)	29.04.	25.04.	29.04.
7.	Dojrzałość techniczna (data)	15.07.	03.07.	10.07.
8.	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	10,6	7,4	7,4
9.	Plon nasion (dt/ha) (przy wilgotności 9%)	51,3	60,9	48,9

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9° - 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4.

Rzepak ozimy. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2020

Lp.	Odmiana	Wróćkowo	Ruska Wieś	Krzyżewo	Średnia z kraju wg COBORU
Wzorzec w dt/ha		46,1	55,7	46,2	41,7
<i>odmiany populacyjne</i>					
1.	Bazalt	93	95	104	91
2.	Birdy	100	92	104	107
3.	Derrick	108	107	94	104
4.	ES Fuego	106	102	103	99
5.	ES Valegro	108	102	108	99
6.	Galileus	93	105	90	100
7.	Gemini	102	100	95	104
8.	Hevelius	95	97	95	95
9.	SY Ilona	94	99	107	101
<i>odmiany mieszane</i>					
10.	Absolut	116	115	118	129
11.	Advocat	122	118	109	119
12.	Alasco^{k/}	103	105	111	100
13.	Ambassador	128	120	108	128
14.	Angelico	116	129	119	121
15.	Anniston	118	118	97	119
16.	Architect	118	127	115	123
17.	Arkansas	114	115	103	116
18.	Artemis	127	120	93	127
19.	Aspect	113	109	112	118
20.	Astana	125	122	114	114
21.	Atora	108	108	96	109
22.	Augusta^{k/}	113	100	97	103
23.	Aurelia	118	126	115	129
24.	Bonanza	119	103	110	106
25.	Chopin	108	120	93	117

cd. Tabela 4.

Lp.	Odmiana	Wróćkowo	Ruska Wieś	Krzyżewo	Średnia z kraju wg COBORU
Wzorzec w dt/ha		<u>46,1</u>	<u>55,7</u>	<u>46,2</u>	<u>41,7</u>
<i>odmiany mieszańcowe</i>					
26.	Copernicus	107	94	101	107
27.	DK Expansion	122	106	119	119
28.	DK Expiro	101	110	121	117
29.	DK Exporter	114	111	122	119
30.	DK Extract	114	109	109	115
31.	Dominator	130	122	109	119
32.	Duke	112	122	118	120
33.	Dynamic	115	118	116	121
34.	Einstein	101	108	111	106
35.	ES Cesario	111	105	99	107
36.	ES Imperio	111	103	115	117
37.	Hamilton	108	109	98	110
38.	Inspiration	110	105	114	110
39.	INV1165	100	106	107	106
40.	INV1188	110	114	109	111
41.	Kicker	112	106	110	104
42.	Kuga	109	109	93	107
43.	Luciano KWS	122	121	107	119
44.	Popular	110	101	92	99
45.	Prince	117	115	103	116
46.	Ragnar	114	109	100	112
47.	Riccardo KWS	115	112	109	115
48.	Stefano KWS	114	122	100	116
49.	SY Florian	113	100	113	107
50.	SY Florida	115	97	96	111
51.	SY Iowa	106	113	116	112
52.	Taifun	112	104	102	105
53.	Tatiana	109	110	100	111
54.	Tigris	108	108	116	114
<i>odmiany z CCA</i>					
55.	Marc KWS	119	106	101	117
56.	Trezzor	109	103	99	111
<i>odmiany mieszańcowe- półkarłowe</i>					
57.	Thure	109	100	94	103

Kolejność odmian alfabetyczna

Wzorzec- 9 odmian populacyjnych badanych w doświadczeniach PDO

k/ -odmiana odporna na kiłę kapusty, w zakresie patotypów *Plasmodiophora brassicae* najczęściej występujących w Polsce

Tabela 5.

Rzepak ozimy. Plon nasion. (% wzorca). Lata zbioru: 2020, 2019, 2018

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Plon nasion				
			2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020
Wzorzec w dt/ha			<u>49,3</u>	<u>41,0</u>	<u>45,9</u>	<u>45,2</u>	<u>45,4</u>
<i>odmiany populacyjne</i>							
1.	Bazalt	3	97	111	105	104	104
2.	Birdy	3	99	113	94	106	102
3.	Derrick	2	103	104	-	104	-
4.	ES Fuego	1	104	-	-	-	-
5.	ES Valegro	3	106	97	105	102	103
6.	Galileus	2	96	108	-	102	-
7.	Gemini	1	99	-	-	-	-
8.	Hevelius	2	96	101	-	99	-
9.	SY Iona	3	100	106	112	103	106
<i>odmiany mieszańcowe</i>							
10.	Absolut	2	116	128	-	122	-
11.	Advocat	2	116	134	-	125	-
12.	Alasco^{k/}	3	106	100	114	103	107
13.	Ambassador	1	119	-	-	-	-
14.	Angelico	2	121	122	-	122	-
15.	Anniston	3	111	117	107	114	112
16.	Architect	3	120	130	116	125	122
17.	Arkansas	2	111	117	-	114	-
18.	Artemis	1	113	-	-	-	-
19.	Aspect	2	111	124	-	118	-
20.	Astana	2	120	130	-	125	-
21.	Atora	3	104	110	119	107	111
22.	Augusta^{k/}	2	103	105	-	104	-
23.	Aurelia	1	120	-	-	-	-
24.	Bonanza	3	111	119	102	115	111
25.	Chopin	2	107	121	-	114	-
26.	Copernicus	3	101	118	101	110	107
27.	DK Expansion	3	116	117	118	117	117
28.	DK Expiro	3	111	117	106	114	111
29.	DK Exporter	1	116	-	-	-	-
30.	DK Extract	3	111	119	109	115	113
31.	Dominator	1	120	-	-	-	-
32.	Duke	1	117	-	-	-	-
33.	Dynamic	1	116	-	-	-	-
34.	Einstein	3	107	115	112	111	111
35.	ES Cesario	3	105	120	109	113	111
36.	ES Imperio	3	110	119	111	115	113
37.	Hamilton	3	105	122	100	114	109
38.	Inspiration	3	110	107	110	109	109
39.	INV1165	3	104	114	118	109	112
40.	INV1188	1	111	-	-	-	-
41.	Kicker	3	109	110	106	110	108

cd. 10Tabela 5.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Plon nasion				
			2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020
Wzorzec w dt/ha			<u>49,3</u>	<u>41,0</u>	<u>45,9</u>	<u>45,2</u>	<u>45,4</u>
<i>cd. odmiany mieszańcowe</i>							
42.	Kuga	3	104	119	103	112	109
43.	Luciano KWS	1	117	-	-	-	-
44.	Popular	3	101	113	108	107	107
45.	Prince	2	112	126	-	119	-
46.	Ragnar	2	108	116	-	112	-
47.	Riccardo KWS	1	112	-	-	-	-
48.	Stefano KWS	3	112	120	114	116	115
49.	SY Florian	1	109	-	-	-	-
50.	SY Florida	3	103	104	93	104	100
51.	SY Iowa	2	112	109	-	111	-
52.	Taifun	3	106	110	112	108	109
53.	Tatiana	2	106	118	-	112	-
54.	Tigris	3	111	116	109	114	112
<i>odmiany z CCA</i>							
55.	Marc KWS	1	109	-	-	-	-
56.	Trezzor	3	104	121	110	113	112
<i>odmiany mieszańcowe- półkarłowe</i>							
57.	Thure	3	101	107	112	104	107
Liczba doświadczeń			3	3	2	6	8

wzorzec- 9 odmian populacyjnych badanych w doświadczeniach PDO

k/ -odmiana odporna na kiłę kapusty, w zakresie patotypów *Plasmodiophora brassicae* najczęściej występujących w Polsce

Tabela 6.

Rzepak ozimy. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe (odchylenia od wzorca).

Lata zbioru: 2020; 2018-2020

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Stan roślin po zimie		Wysokość roślin		Wyleganie*		Początek kwitnienia		Dojrzałość techniczna		Zgnilizna twardzikowa	
			skala 9°		(cm)		%		(kolejny dzień roku; data)		(% roślin porażonych)			
			2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020
Wzorzec			8,2	7,1	132	132	7	6	120	121	195	187	9	6
<i>odmiany populacyjne</i>														
1.	Bazalt	3	-0,1	-0,1	7	3	3	1	-1	0	0	1	0	-2
2.	Birdy	3	0,2	-0,1	11	2	1	1	2	2	-1	0	-1	0
3.	Derrick	2	0,1	-	2	-	-1	-	0	-	-1	-	2	-
4.	ES Fuego	1	0,1	-	2	-	2	-	0	-	0	-	-3	-
5.	ES Valegro	3	0,2	-0,1	-5	-6	0	-2	3	2	0	1	-4	-1
6.	Galileus	2	0,1	-	-2	-	9	-	-2	-	0	-	-2	-
7.	Gemini	1	-0,3	-	-1	-	1	-	1	-	1	-	-5	-
8.	Hevelius	2	-0,2	-	1	-	12	-	-4	-	-2	-	0	-
9.	SY Ilona	3	-0,1	0,0	-5	-3	-1	-1	0	0	1	1	-4	-2
<i>odmiany mieszańcowe</i>														
10.	Absolut	2	0,1	-	5	-	13	-	-1	-	0	-	1	-
11.	Advocat	2	0,1	-	10	-	5	-	0	-	1	-	-3	-
12.	Alasco^{k/}	3	-0,1	-0,2	7	2	1	-2	0	0	-2	-1	5	1
13.	Ambassador	1	0,1	-	4	-	2	-	0	-	-1	-	6	-
14.	Angelico	2	0,1	-	15	-	4	-	-1	-	-1	-	6	-
15.	Anniston	3	-0,1	0,0	11	8	1	0	-1	-1	0	0	5	2
16.	Architect	3	-0,1	0,2	11	7	-1	-1	1	0	-1	-1	10	3
17.	Arkansas	2	0,1	-	8	-	7	-	-2	-	0	-	-2	-
18.	Artemis	1	-0,1	-	14	-	2	-	0	-	-2	-	4	-
19.	Aspect	2	0,1	-	10	-	2	-	0	-	-1	-	2	-
20.	Astana	2	-0,1	-	1	-	4	-	-3	-	0	-	-1	-
21.	Atora	3	0,1	0,2	6	6	1	1	-1	-1	-1	0	-2	-2
22.	Augusta^{k/}	2	0,1	-	10	-	0	-	-1	-	-2	-	12	-
23.	Aurelia	1	-0,1	-	4	-	7	-	-2	-	-1	-	3	-
24.	Bonanza	3	0,2	0,0	7	2	-1	-1	2	1	0	1	2	0
25.	Chopin	2	-0,1	-	6	-	5	-	0	-	-1	-	-1	-
26.	Copernicus	3	-0,1	-0,4	3	-1	6	2	2	1	-1	-1	8	3
27.	DK Expansion	3	-0,1	0,1	9	6	2	2	1	1	0	0	-1	-1
28.	DK Expiro	3	-0,1	-0,1	7	4	17	8	-2	-1	-1	0	0	1
29.	DK Exporter	1	-0,1	-	3	-	3	-	-1	-	-1	-	5	-
30.	DK Extract	3	-0,2	-0,2	4	3	0	-1	-1	0	-1	-1	0	0
31.	Dominator	1	0,2	-	4	-	2	-	-	-	-1	-	-3	-
32.	Duke	1	-0,1	-	-1	-	2	-	-	-	-1	-	-1	-
33.	Dynamic	1	0,1	-	3	-	2	-	-	-	-1	-	-2	-
34.	Einstein	3	-0,1	0,0	-7	-3	1	-1	-2	-1	-1	0	-4	-1
35.	ES Cesario	3	-0,1	0,1	-8	-3	4	0	-3	-2	-2	-2	6	2
36.	ES Imperio	3	-0,1	-0,2	2	1	2	0	-1	0	-1	0	4	1
37.	Hamilton	3	-0,2	-0,1	4	2	3	1	-1	-1	0	-1	-3	-2

cd. Tabela 6.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Stan roślin po zimie		Wysokość roślin		Wyleganie*		Początek kwitnienia		Dojrzałość techniczna		Zgnilizna twardzikowa	
			skala 9°		(cm)		%		(kolejny dzień roku; data)				(% roślin porażonych)	
			2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020
Wzorzec			8,2	7,1	132	132	7	6	120	121	195	187	9	6
<i>c.d. odmiany mieszańcowe</i>														
38.	Inspiration	3	-0,2	0,0	5	5	4	1	0	0	-1	-1	1	0
39.	INV1165	3	0,1	0,1	-3	0	1	0	-1	0	-1	0	7	3
40.	INV1188	1	0,1	-	-1	-	4	-	-1	-	-2	-	16	-
41.	Kicker	3	0,2	-0,2	6	3	1	0	0	1	-1	0	0	0
42.	Kuga	3	-0,1	0,0	-2	0	6	1	-2	-1	0	-1	-3	-1
43.	Luciano KWS	1	-0,2	-	10	-	2	-	-2	-	-1	-	10	-
44.	Popular	3	-0,3	0,0	0	-1	0	-2	-3	-1	0	-1	-5	-2
45.	Prince	2	0,1	-	0	-	3	-	-3	-	0	-	-4	-
46.	Ragnar	2	0,1	-	-2	-	2	-	0	-	-2	-	-1	-
47.	Riccardo KWS	1	-0,1	-	10	-	0	-	-2	-	-1	-	6	-
48.	Stefano KWS	3	0,1	0,1	11	8	-1	-1	1	1	-1	0	-3	-2
49.	SY Florian	1	-0,2	-	-2	-	0	-	-3	-	0	-	-3	-
50.	SY Florida	3	-0,1	-0,2	6	3	3	1	-3	-2	-2	-2	3	1
51.	SY Iowa	2	-0,1	-	1	-	4	-	-2	-	0	-	0	-
52.	Taifun	3	-0,2	-0,1	-2	-3	10	2	-2	-1	-1	-1	-1	0
53.	Tatiana	2	-0,1	-	-1	-	5	-	-2	-	-2	-	8	-
54.	Tigris	3	0,1	-0,2	3	2	6	2	-1	0	-1	0	0	-1
<i>odmiany z CCA</i>														
55.	Marc KWS	1	0,1	-	10	-	0	-	1	-	-1	-	-2	-
56.	Trezzor	3	-0,1	0,0	7	3	1	0	-1	-1	-1	-1	6	2
<i>odmiany mieszańcowe półkarłowe</i>														
57.	Thure	3	-0,1	-0,3	-10	-9	-2	-2	2	1	-1	0	-2	-2
Liczba doświadczeń			3	6	3	8	3	6	3	8	3	8	3	6

* - wzorzec w 2020 roku

Wyniki pochodzą jedynie z doświadczeń, w których wystąpiło dane zjawisko; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

*- wyleganie – cecha określana jako wysokość łanu przed zbiorem do wysokości roślin, w procentach [100-(wysokość łanu/wysokość roślin x 100)]; mniejsza wartość oznacza mniejsze wyleganie

k/ - odmiana odporna na kile kapusty, w zakresie patotypów *Plasmodiophora brassicae* najczęściej występujących w Polsce

**Charakterystyka odmian rzepaku ozimego wpisanych do Krajowego rejestru
w sezonie wegetacyjnym 2019/2020 na podstawie Listy Opisowej Odmian COBORU
(odmiany badane w doświadczeniach regionalnych)**

AMBASSADOR

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu i glukozyolanów w nasionach średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion średnia. Zimotrwałość roślin dość duża. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową i choroby podstawy łodygi mniejsza od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest odporna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

ARTEMIS

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu i glukozyolanów w nasionach średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion większa od średniej. Zimotrwałość roślin dość duża. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia, na choroby podstawy łodygi mniejsza od średniej. Według deklaracji hodowcy odmiana jest odporna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

AURELIA

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu i glukozyolanów w nasionach średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion większa od średniej. Zimotrwałość roślin dość duża. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i na czerń krzyżowych średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest odporna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

DK EXPORTER

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu i glukozyolanów w nasionach średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion średnia. Zimotrwałość roślin przeciętna. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia, na choroby podstawy łodygi mniejsza od średniej.

DOMINATOR

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozyolanów dość mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion dość mała. Zimotrwałość roślin dość duża. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej nieco wcześniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest odporna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

DUKE

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion bardzo duży. Zawartość tłuszczu w nasionach dość duża, glukozyolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Zimotrwałość roślin średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco wcześniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia, na choroby podstawy łodygi większa od średniej. Według deklaracji hodowcy odmiana jest odporna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

DYNAMIC

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach duża, glukozyolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Zimotrwałość roślin średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia nieco wcześniejszy od średniego, dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową i choroby podstawy łodygi większa od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia. Według deklaracji hodowcy odmiana jest odporna na wirusa żółtaczki rzepy (TuYV).

ES FUEGO

Odmiana populacyjna.

Plon nasion dość duży. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozyolanów dość mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość mała. Masa 1000 nasion powyżej średniej. Zimotrwałość roślin średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia średni, dojrzałości technicznej nieco późniejszy od średniego. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych i choroby podstawy łodygi średnia, na czerń krzyżowych mniejsza od średniej.

GEMINI

Odmiana populacyjna.

Plon nasion dość duży. Zawartość tłuszczu w nasionach mniejsza od średniej, glukozyolanów mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej duża. Masa 1000 nasion dość duża. Zimotrwałość roślin dość duża. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych i choroby podstawy łodygi średnia, na czerń krzyżowych większa od średniej.

INV1188

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach mniejsza od średniej, glukozyolanów średnia. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion większa od średniej. Zimotrwałość roślin dość duża. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową i choroby podstawy łodygi mniejsza od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia.

LUCIANO KWS

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozyolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Zimotrwałość roślin średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową i choroby podstawy łodygi mniejsza od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia.

RICCARDO KWS

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozyolanów powyżej średniej. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Zimotrwałość roślin dość duża. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i na czerń krzyżowych średnia.

SY FLORIAN

Odmiana mieszańcowa.

Plon nasion duży do bardzo dużego. Zawartość tłuszczu w nasionach średnia, glukozyolanów dość mała. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia. Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Zimotrwałość roślin średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin początku kwitnienia i dojrzałości technicznej średni. Odporność na zgniliznę twardzikową i choroby podstawy łodygi większa od średniej, na suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia.